

Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον – Ταυτότητα Εκπαιδευτικής Πρότασης

Ίδρυμα Λαμπράκη- Πρωτοβουλία 21

Ίδρυμα Λαμπράκη

Θεματική: Υγεία

Υποθεματικές :

Αυτομέριμα, Ψυχική και
Συναισθηματική Υγεία, Οικολογία,
Περιβάλλον, Κοινωνική Συναίσθηση
& Ευθύνη

Απευθύνεται σε
μαθητές/μαθήτριες:, Α΄ - Γ΄
Γυμνασίου

Διάρκεια στο τετράμηνο (Β/θμια
Εκπ/ση): 7 Εργαστήρια

Συγγραφή: Ιωάννα Ζ. Ντίνου

Αθήνα, Ιούνιος 2021

Περιγραφή

Στο πλαίσιο της «Πρωτοβουλίας 1821-2021» διοργανώθηκε διεθνές διεπιστημονικό συμπόσιο με θέμα «Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μία πρόκληση για το μέλλον», στο πλαίσιο των επετειακών δράσεων για τα 200 χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης.

Η εμπειρία της πανδημίας αποτελεί ουσιαστικά την πρώτη μεγάλη ανατροπή στη ζωή των παιδιών, τα οποία δεν είχαν την ευκαιρία να την αξιοποιήσουν μαθησιακά, αφού το σχολικό τους βίωμα από τον περασμένο Μάρτιο μέχρι σήμερα εστιάζει στην διαχείριση της διδακτέας ύλης μέσα σε έκτακτες συνθήκες

Το προτεινόμενο πρόγραμμα προσεγγίζει παιδαγωγικά τις θεματικές του συμποσίου εστιάζοντας κυρίως στην ενότητα Υγεία (σύμφωνα με την προτεινόμενη θεματολογία των εργαστηρίων Νέων Δεξιοτήτων), συνεξετάζοντας και την Ιστορική και Κοινωνική διάσταση ώστε να τεθεί στη διάθεση των εκπαιδευτικών των τριών τάξεων του Γυμνασίου, οι οποίοι με την απαραίτητη συμβουλευτική υποστήριξη θα το εισηγηθούν στους μαθητές τους/τριες τους καλώντας τους να ερευνήσουν, να συζητήσουν, να διαπραγματευτούν και να τοποθετηθούν στα βασικότερα ζητήματα του συμποσίου που αφορούν στη διατήρηση και προαγωγή της υγείας(ιστορική προσέγγιση των πανδημιών, εμβόλια, αντιεμβολιαστικό κίνημα, ψευδείς ειδήσεις, ψυχική υγεία, επικοινωνία κινδύνου και ηθικά διλλήματα, εμβολιασμός και προσωπικά δεδομένα). Καθώς το υλικό αυτό θα αξιοποιηθεί κατά την ερχόμενη σχολική χρονιά, η πανδημία θα λειτουργήσει ως αφορμή για τη διαπραγμάτευση της «ανατροπής», η οποία μπορεί να έχει διαφορετικά πρόσωπα και την οποία οι νέοι και οι νέες θα πρέπει να μάθουν να περιμένουν, και φυσικά να τη διαχειρίζονται όσο πιο αποτελεσματικά γίνεται σαν άτομα, αλλά και σαν μέλη μιας κοινωνίας.

Το προτεινόμενο υλικό εντάσσεται στην ενότητα **ΥΓΕΙΑ** ως πλέον κατάλληλη σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των Εργαστηρίων Νέων Δεξιοτήτων και ειδικότερα: - Αυτομέριμνα, (Πανδημίες, εμβόλια, αντιεμβολιαστικό κίνημα, ψευδείς ειδήσεις, θεωρίες συνωμοσίας), Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία (αποφόρτιση από τα εκτεταμένα περιοριστικά μέτρα την πλανητική απειλή του Covid-19 . **Προστασία του περιβάλλοντος:** Παράλληλα οι μαθητές/τριες αποκτούν μια εποπτική και σύνθετη εικόνα των αλληλοσυνδεόμενων, αλληλεξαρτώμενων και αλληλοεπιδρώντων πεδίων δράσης του ανθρώπου (περιβάλλον, καταστροφή της βιοπικυότητας, κλιματική αλλαγή όπως αναδεικνύονται από την εμφάνιση και εξάπλωση μέχρι πανδημίας του covid-19.

Τα εργαστήρια σχεδιάστηκαν με βάση τις αρχές της Ομαδοσυνεργατικής Μάθησης. Ο/η εκπαιδευτικός δρα ως διευκολυντής/τρια της μάθησης. Ταυτόχρονα, μέσω της διαδραστικότητας προάγονται δεξιότητες όπως η κατανόηση, η ανάπτυξη σύνθετης σκέψης, διατύπωση, επιχειρηματολογία και αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς.

Συνοψίζοντας:

- Εισάγει την ομαδοσυνεργατική μέθοδο απόκτησης της γνώσης.
- Απαιτεί την αυτενέργεια των μαθητών και μαθητριών αλλά και τη συνεργασία στο πλαίσιο μικρής ομάδας.
- Παρακινεί τους μαθητές/-τριες να αξιοποιούν πηγές πληροφόρησης, εκτός από τις προτεινόμενες αφού πρώτα ελέγξουν την αξιοπιστία τους.
- Αξιοποιεί εποπτικά μέσα διδασκαλίας

Επιδημίες: Μια διαχρονική απειλή, μια πρόκληση για το μέλλον –Ταυτότητα Εκπαιδευτικής Πρότασης

Σύνδεση με το Π.Σ:

Γλωσσικά μαθήματα, Ιστορία, Γεωγραφία, Πληροφορική, Μαθηματικά, Βιολογία Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Λογοτεχνία και βιοματικές δραστηριότητες και project μέσω των προβλεπόμενων μαθημάτων και προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Αγωγής Υγείας.

Δεξιότητες που καλλιεργεί:

Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs) (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα) Ψηφιακή μάθηση (Ψηφιακή επικοινωνία, Ψηφιακή συνεργασία, Ψηφιακή δημιουργικότητα, Ψηφιακή κριτική σκέψη, Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας, επικοινωνίας και συνεργασίας)

Εκτυπώσιμο Υλικό

Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης

Ο οδηγός του εκπαιδευτικού

Απαραίτητοι Σύνδεσμοι

(διαδικτυακός τόπος)

<https://www.protonoulia21.gr/draseis/epidimies/>

Υποστήριξη εκπαιδευτικού

Πληροφορίες υποβάθρου:

Ίδρυμα Λαμπράκη - Οδηγός εκπαιδευτικού

Ίδρυμα Λαμπράκη – Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης

Ίδρυμα Λαμπράκη: Ψηφιακός πίνακας που περιέχει χρήσιμους συνδέσμους για:

<https://padlet.com/idrymalambraki/bsgx363bhm8mj76>

Οπτικό-ακουστικό υλικό

Πηγές

Αλλά Εκπαιδευτικά υλικά

Χρήσιμους συνδέσμους σχετικούς με τα εμβόλια και τον Covid -19

Οδηγούς για χρήση ψηφιακών εργαλείων

Υγεία, Αυτομέριμνα, Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία, Οικολογία, Περιβάλλον, Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη

•Το εκπαιδευτικό υλικό ενσωματώνει ψηφιακές δεξιότητες και εργαλεία στην εκπαιδευτική πρακτική. Χάρη στις (ΤΠΕ) το υλικό είναι προσβάσιμο και αξιοποιήσιμο δια ζώσης και σε εξ αποστάσεως διδασκαλία (σύγχρονη ή ασύγχρονη).

Το πρόγραμμα στηρίζεται σε συγκεκριμένες διδακτικές ενέργειες του/της εκπαιδευτικού, ως αφόρμηση έχουν μια επιλεγμένη επιστημονική ομιλία και ακολουθεί η ομαδοσυνεργατική εργασία των μαθητών/-τριών, με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων από τους μαθητές/-τριες, την ανταλλαγή πληροφοριών, την κριτική αποτίμηση της εργασίας, την ανατροφοδότηση, τις προεκτάσεις, τον αναστοχασμό και την διαμορφωτική αυτοαξιολόγηση μετά από κάθε εργαστήριο.

Το προτεινόμενο σχέδιο λαμβάνοντας υπόψη τα ηλικιακά και μαθησιακά χαρακτηριστικά των μαθητών/μαθητριών, καθώς και τις επικρατούσες συνθήκες στη σχολική τάξη/μονάδα και στο ευρύτερο οικογενειακό/κοινωνικό περιβάλλον των μαθητών/μαθητριών, επιλέγει και αξιοποιεί τις μεθόδους διδασκαλίας, μάθησης, επικοινωνίας και συνεργασίας που κρίνει κατάλληλες και σκόπιμες για τις ανάγκες των μαθητών/μαθητριών του.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει διαφορετικές δραστηριότητες που υλοποιούνται με ποικίλα μέσα (οπτικοακουστικά, γραπτά και ενεργό συμμετοχή) ώστε να σέβεται την διαφορετικότητα στο μαθησιακό στυλ του/ της κάθε μαθητή/ μαθήτριας, και επιτρέπει στον καθένα να χρησιμοποιεί τις δικές του μαθησιακές διαδρομές, τους δικούς του τρόπους και στρατηγικές κατάκτησης της γνώσης και της απόκτησης δεξιοτήτων, τη δική του ιδιαίτερη «νοημοσύνη», πέρα από την γλωσσική και την λογικομαθηματική.

Το πρόγραμμα στοχεύει στους κατά Gardner μαθησιακούς τύπους νοημοσύνης: οπτικό-χωρικό, κιναισθητικό, φυσιοκρατικό, διαπροσωπικό και ενδοπροσωπικό χωρίς να αποκλείει και τον μουσικό.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί με σεβασμό στην διαφορετικότητα, στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σέβεται μαθητές με κινητική αναπηρία, μαθητές και μαθήτριες από διαφορετικά πολιτισμικά, θρησκευτικά και οικονομικά περιβάλλοντα και εστιάζει στην δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή στη μάθηση για όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως φύλου, ικανοτήτων, ειδικών αναγκών, φυλής, θρησκείας, σεξουαλικότητας, κοινωνικοοικονομικής κατάστασης ή άλλης διαφοράς.

Ακολουθήσαμε συμπεριληπτική γλώσσα δηλαδή κανόνες γλωσσικής συμπεριφοράς σχετικά με τον νέο κορωνοϊό (covid-19) σύμφωνα με τον οδηγό ο οποίος δημιουργήθηκε από την UNICEF, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) και τη Διεθνή Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου (IFRC) καθώς η τρέχουσα έκρηξη του κορωνοϊού έχει προκαλέσει κοινωνικό στίγμα και συμπεριφορές διάκρισης εις βάρος ανθρώπων με συγκεκριμένη εθνική καταγωγή, καθώς και όσων θεωρείται ότι έχουν έρθει σε επαφή με τον ιό.

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να εργαστούν σε μικρές ομάδες των δύο έως πέντε ατόμων εφόσον η διδασκαλία γίνεται δια ζώσης και τα

Επιμόρφωση εξ αποστάσεως διάρκειας μιας ημερίδας (δηλ. 8 διδακτικών ωρών ωφέλιμου χρόνου κατ'ελάχιστο)
από εξειδικευμένο εκπρόσωπο του φορέα

υγειονομικά πρωτόκολλα το επιτρέπουν, εάν υπάρχει μαθητής/-τρια με προβλήματα αναπηρίας θα το παρακολουθήσει όπως ακριβώς και τα υπόλοιπα μαθήματά του/της με τις κατάλληλες διαρρυθμίσεις στην αίθουσα διδασκαλίας που ήδη έχουν προβλεφθεί για την φοίτησή του/της στο Σχολείο.

Στοχευόμενες δεξιότητες

Δεξιότητες-Κύκλος 1: Δημιουργικότητα (Creativity), Επικοινωνία (Communication), Κριτική σκέψη (Critical thinking), Συνεργασία (Collaboration)

Δεξιότητες-Κύκλος 2: Αυτομέριμνα, Ανθεκτικότητα, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Κοινωνικές Δεξιότητες, Πολιτειότητα, Προσαρμοτικότητα

Δεξιότητες-Κύκλος 3: Πληροφορικός γραμματισμός (ICT literacy)

Δεξιότητες -Κύκλος 4: Επίλυση προβλημάτων, Μελέτη περιπτώσεων (case studies), Στρατηγική σκέψη

Δραστηριότητες

Το προτεινόμενο πρόγραμμα υλοποιείται εντός σχολικού τετραμήνου. Οι προτεινόμενες δραστηριότητες που θα αναπτύξουν οι μαθητές/-τριες ανά τάξη και ανά εργαστήριο, είναι ενδεικτικές.

Όλα τα παρακάτω εργαστήρια προτείνονται για όλες τις τάξεις από Α' έως Γ' Γυμνασίου. Διαφοροποιείται μόνο ο βαθμός εμπάθυνσης της διεργασίας, ανάλογα με το επίπεδο και την ωριμότητα των οποίους/ες μαθητών/τριων

Α', Β', Γ' Γυμνασίου

1^ο εργαστήριο (2 διδακτικές ώρες). (50' ή μια διδακτική ώρα) «Δέκα χιλιάδες χρόνια υγείας και αρρώστιας: Οι πανδημίες στην διάρκεια του χρόνου» Εργαστήριο σε 6 βήματα

2^ο εργαστήριο (2 διδακτικές ώρες). (50' ή μια διδακτική ώρα) «Εμβόλια και αντιεμβολιαστικό κίνημα» Εργαστήριο σε 5 βήματα

3^ο εργαστήριο (2 διδακτικές ώρες). (50' ή μια διδακτική ώρα.) «Το αντιεμβολιαστικό κίνημα και οι θεωρίες συνωμοσίας» Εργαστήριο σε 4 βήματα

4^ο εργαστήριο (1 διδακτική ώρα). (50' ή μια διδακτική ώρα.) «Εμβολιασμός και προσωπικά δεδομένα» Εργαστήριο σε 4 βήματα

5^ο εργαστήριο (1 διδακτική ώρα). (50' ή μια διδακτική ώρα) «Πανδημία και Διλήμματα επικοινωνίας κινδύνου» Εργαστήριο σε 5 βήματα

6^ο εργαστήριο (1 διδακτική ώρα) (50' ή μια διδακτική ώρα) 2. «Ο εμβολιασμός εναντίον του Covid-19: - Πολλαπλά κοινωνικά ζητήματα» Εργαστήριο σε 4 βήματα

7^ο εργαστήριο (1 διδακτική ώρα) (50' ή μια διδακτική ώρα) «Ψυχική Υγεία και Πανδημία» Εργαστήριο σε 4 βήματα

Αξιολόγηση

Προβλέπεται ερωτηματολόγιο προς τα παιδιά και προς το εκπαιδευτικό προσωπικό. (συνημμένο αρχείο pdf)